

DECLARAȚIE PUBLICĂ

Drepturile omului trebuie să devină prioritatea numărul 1 a agendei guvernamentale pentru a aduce schimbări pozitive în viața oamenilor din Republica Moldova

Succesele raportate de Guvern pentru anul 2011 au adus puține schimbări pozitive în ceea ce privește respectarea drepturilor fundamentale ale omului și viața femeilor și bărbaților din Republica Moldova. Organizații ale societății civile în domeniul drepturilor omului susțin că drepturile omului trebuie să devină prioritatea numărul 1 a agendei guvernamentale pentru a transforma succesele raportate de Guvern în schimbări pozitive pentru viața oamenilor de rînd.

Pe 16 ianuarie 2012 Prim-ministru al Guvernului Republicii Moldova, dl Vlad Filat, a prezentat Raportul privind rezultatele Guvernului în perioada 14.01.2011 - 14.01.2012. În cadrul acestei prezentări dl Filat a dat o apreciere foarte pozitivă a activității Guvernului, declarînd că „Guvernul Republicii Moldova a reușit îndeplinirea majorității obiectivelor propuse pentru această etapă”.

Organizații ale societății civile în domeniul drepturilor omului din Republica Moldova susțin că Guvernul Republicii Moldova a înregistrat puține progrese la capitolul respectării drepturilor fundamentale ale omului, ceea ce a produs ca efect puține schimbări pozitive în viața oamenilor de rînd. În același timp multe probleme majore și stringente au rămas în afara vizorului Guvernului, cum sunt:

- 1) **Încălțări masive ale drepturilor omului în aprilie 2009** – torturi, maltratări, rețineri și aresturi arbitrare, procesele judiciare inechitabile au rămas neinvestigate, victimele fără reabilitare și compensații, iar infractorii nepedepsiți și păstrați la serviciul în poliție. Guvernul, din cadrul căruia face parte Ministerul Afacerilor Interne, în mod conștient nu depune eforturi în vederea investigării crimelor comise, reabilitării și compensării victimelor și pedepsirii vinovaților, din câte poate fi observat de întreaga societate.
- 2) **Torturi și maltratări la sectoarele de poliție în timpul interogărilor**, inclusiv prin sufocare, amenințări cu viol, înscenarea execuției celor interogați - rămîn a fi o practică răspîndită. Aceste constatări au fost făcute publice cîteva zile în urmă de către Comitetul European pentru Prevenirea Torturii, și anterior de organizația internațională pentru apărarea drepturilor omului Amnesty International. Nici la acest capitol Guvernul nu depune eforturi vizibile în vederea schimbării situației. Reforma anunțată a organelor afacerilor interne pînă în prezent nu a produs efectele propuse și declarate inițial.
- 3) **Discriminarea pe diferite motive** precum genul, vîrsta, dizabilitatea, etnia, religia, statutul HIV+, orientarea sexuală este larg răspîndită în cîmpul muncii, acordarea serviciilor educaționale și medicale, în exercitarea dreptului la libera exprimare, reprezentare în organele electivă, și multe altele. Devenind ostaticul Bisericii Ortodoxe din Moldova, Guvernul a rechemat din Parlament proiectul Legii anti-discriminare și nici pînă acum nu are curajul să o înainteze din nou în Parlament. Percepțiile și manifestările discriminatorii printre populația Republicii Moldova sunt extrem de alarmante și larg răspîndite, iar Ministerul Educației nu are nici un program clar de schimbare a acestor percepții prin intermediul unor politicilor și al sistemului formal de educație. În același timp Ministerul Educației a reușit să introducă în termen de cîteva luni disciplina „Bazele Ortodoxiei” în curriculum școlar, dar nici pînă acum nu găsește resurse pentru tipărirea cursului privind drepturile omului pentru școli elaborat cu 4 ani în urmă de către Amnesty International.

*Centrul de Informare
în domeniul Drepturilor Omului
Информационный Центр по Правам Человека*

Acestea sunt principalele, dar nu unicele eșecuri majore ale Guvernului în perioada raportată.

Organizații ale societății civile în domeniul drepturilor omului din Republica Moldova cer Guvernului schimbarea priorităților de dezvoltare prin punerea accentelor pe oameni și drepturile lor fundamentale, și nu exclusiv pe creșterea macroeconomică. Creșterea economiei cu 6,7%, creșterea fluxului investițiilor străine directe în economia națională cu 9,2% sunt inutile atâta timp, cât oamenii din Moldova nu li se asigură în mod echitabil un trai decent, compatibil cu standardele drepturilor fundamentale ale omului. Astfel organizațiile societății civile în domeniul drepturilor omului cer Guvernului stabilirea următoarelor priorități de dezvoltare pentru anul 2012:

- 1) **Reformarea aprofundată a instituțiilor responsabile pentru apărarea drepturilor omului**, inclusiv mecanismelor naționale de coordonare a asigurării drepturilor omului, Ministerului Afacerilor Externe, etc;
- 2) **Adoptarea abordării bazate pe drepturile omului** în calitate de baza fundamentală pentru politici publice ale Guvernului;
- 3) **Investigarea neîntârziată a încălcărilor masive ale drepturilor omului din aprilie 2009** (torturile, maltrătarile, reținerile și aresturile arbitrare, procesele judiciare inechitabile), reabilitarea și compensarea efectivă a victimelor acestor încălcări, tragerea la răspundere a vinovaților – a polițiștilor care nemijlocit au comis aceste infracțiuni, a judecătorilor, dar și celor mai înalți conducători, care au ordonat, au acoperit sau au tolerat aceste infracțiuni.
- 4) **Realizarea hotărâtă a programului de combatere și prevenire a torturii și maltrătarilor** în cadrul organelor de poliție din Republica Moldova, inclusiv prin tragerea la răspundere penală efectivă a celor care au comis sau au acoperit acte de tortură și maltratare, și concedierea necondiționată a celor care au știut sau au tolerat acte de tortură și maltratare;
- 5) **Înaintarea neîntârziată a Legii privind prevenirea și combaterea discriminării** în Parlament și asigurarea, prin mecanisme politice și de partid, aprobării acestei Legi în Parlament fără reducerea eficienței acesteia.
- 6) **Adoptarea și implementarea unui program clar și eficient de combatere și prevenire a discriminării** pe diferite motive, inclusiv gen, vîrstă, dizabilitate, etnie, religie, statut HIV+, orientarea sexuală, etc.
- 7) **Terminarea necondiționată și imediată a tratamentului preferențial față de grupurile majoritare** în detrimentul grupurilor minoritare, inclusiv a tratamentului preferențial față de Biserica Ortodoxă din Moldova, prin acordarea privilegiilor, imunităților, facilităților, scutirilor, resurselor de stat, etc.

Organizațiile societății civile în domeniul drepturilor omului din Republica Moldova nu împărtășesc aprecierile pozitive a calității dezvoltării naționale în anul 2011, din motivul progreselor slabe în domeniul asigurării drepturilor fundamentale ale omului și cer Guvernului schimbarea radicală a priorităților de dezvoltare în vederea fundamentării acestora prin prisma abordării bazate pe drepturile omului, egalității și non-discriminării.

Informații de contact:

mob. 0 69 731 765, tel. bir. 830 780

dl Veaceslav Tofan, director executiv CIDO

dna Iuliana Marcinschi, vice-președintele CIDO

dna Mihaela Copoț, expertul CIDO